

Gal. 2:20 Ik ben met Christus gekruist ...

Dat voegt Paulus eraan toe, omdat hij duidelijk wil maken, hoe de ene wet de andere opeet. Hij zegt niet alleen: 'Ik ben door de wet voor de wet gestorven, opdat ik voor God zal leven'; maar ook: 'Ik ben met Christus gekruisigd.' Christus is echter de Heere der wet, omdat Hij Zelf gekruisigd en voor de wet gestorven is. En zo ben ik ook een heer der wet. Want ook ik ben voor de wet gekruisigd en gestorven, want ik ben met Christus gekruisigd en met Hem gestorven. Waardoor? Door de genade en het geloof. Als ik in dit geloof gekruisigd word en voor de wet sterf, verliest zij alle recht van spreken tegen mij, zoals zij tegen Christus haar recht van spreken verloren heeft. Daarom zoals Christus Zelf voor de wet, voor de zonde, voor de dood, voor de duivel gekruisigd is, zodat die geen recht van spreken meer tegen Hem hebben, zo word ook ik door het geloof, aangezien ik met Christus in de geest gekruisigd ben, gekruisigd en sterf ik voor de wet, voor de zonde, enz., zodat die verder geen recht tegen mij hebben, zij zijn voor mij gestorven en dood. Paulus spreekt hier niet over de kruisiging, zoals wij die in de navolging ervaren, van de kruisiging als wij Christus' voorbeeld volgen. Het voorbeeld van Christus navolgen betekent ook met Christus gekruisigd worden. Deze medekruisiging betreft het vlees; daarvan zegt Petrus: 'Christus heeft voor u geleden en een voorbeeld nagelaten, opdat gij Zijn voetstappen zoudt navolgen' (1 Petrus 2:21). Hier spreekt de apostel echter van die grootse medekruisiging waardoor zonde, duivel en dood in Christus aan het kruis genageld worden. Deze Christus volbrengt alles alleen; maar als gelovige ben ik met Christus aan het kruis genageld, door het geloof, zodat ook voor mij deze verschrikkelijke vijanden dood en gekruisigd zijn.

Gal. 2 vers 20 ... en ik leef ...

Paulus zegt: ik spreek niet zo over mijn dood en mijn kruisiging, alsof ik niet meer zou leven, integendeel: ik leef, omdat ik door die dood en die kruisiging, waardoor ik sterf, levend gemaakt wordt, dat wil zeggen: doordat ik door de genade en het geloof bevrijd word van de wet, van de zonde en de dood, leef ik pas echt. Daarom is die kruisiging en die dood, door welke ik voor de wet, voor de zonde, voor de dood en voor alle kwaad gekruisigd word en sterf, mijn opstanding en leven. Want Christus brengt de duivel aan het kruis, doodt de dood, verdoemt de zonde en bindt de wet. Als ik dat geloof, ben ik vrij van de wet, enz. (...)

Gal. 2 vers 20 ... doch niet meer ik ...

Dat betekent: niet ik in mijn persoon of wezen. Hier laat hij duidelijk zien, hoe hij leeft, en zegt, wat de christelijke gerechtigheid is, die namelijk, waarmee Christus in ons leeft, niet die, welke in onze eigen persoon te vinden is. Daarom als men over de christelijke

gerechtigheid wil redetwisten, moet men volledig van de persoon afzien. Want als ik aan de persoon hang of daarover spreek, wordt die persoon, of ik wil of niet, een mens die op de werken vertrouwt en aan de wet onderworpen is. Nee: hier moeten Christus en mijn geweten tot één lichaam worden, zodat in mijn gezichtsveld niets anders overblijft dan Christus, de Gekruisigde en Opgestane. Als ik echter alleen op mijzelf zie en Christus uit het oog verlies, is het met mij gedaan. Want dan komt dadelijk deze gedachte in mij op: Christus is in de hemel en ik ben op de aarde, hoe zal ik nu bij Hem komen? Ik wil heilig leven en doen hetgeen de wet eist, dan wil ik tot het leven ingaan! Als ik zo tot mijzelf inkeer en overdenk wat voor iemand ik ben en wat ik zijn moet en wat ik te doen heb, dan verlies ik Christus uit het oog, die alleen mijn Gerechtigheid en mijn Leven is. Als ik Hem verloren heb, is er geen raad of hulp meer, maar dan volgen onontkoombaar wanhoop en verderf. En dat is het meest voorkomende kwaad, dat is de ellende van de mens dat wij in de verzoeking of in de dood Christus zo gauw vergeten en aan ons eigen leven en aan onze eigen daden denken. Als wij dan niet in het geloof opgericht worden, zijn wij verloren. (...)

Gal. 2 vers 20 ... maar Christus leeft in mij ...

'Zo leef ik dan niet meer', dat wil zeggen, ik leef niet meer in mijn persoon, maar 'Christus leeft in mij'. De persoon leeft wel, maar niet in en voor zichzelf. Maar wat is dat voor een ik, waarvan hij zegt: 'niet meer ik' ? Deze ik is degene die de wet heeft en die wat moet presteren en die een van Christus gescheiden persoon is. Die wordt door Paulus verworpen, daar deze ik als een van Christus gescheiden persoon bij de dood en bij de hel hoort. Daarom zegt hij: 'Doch ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij.' Hij is mijn wezen (forma), Die mijn geloof siert, zoals de kleur of het licht de wand siert. (Zo moet men ruwweg de zaak duidelijk maken; want wij kunnen het niet bevatten, dat Christus zo heel dichtbij is en Zich in ons hart hecht en daarin blijft, zoals licht of witkalk zich aan de wand hecht.) Christus dus, zegt Paulus, Die in mij Zijn wezen heeft, met mij versmolten is en in mij blijft, leeft dit leven dat ik heb, in mij; ja het leven dat ik zo leef, is Christus Zelf. Daarom zijn Christus en ik in dit opzicht al één. Christus echter, Die in mij leeft, doet de wet weg, verdoemt de zonde, doodt de dood, want in Zijn tegenwoordigheid kunnen deze vijanden alleen maar te gronde gaan. Want Christus is de eeuwige vrede, eeuwige troost, gerechtigheid en leven en daarom moeten de verschrikkingen van de wet, de droefheid van het hart, de zonde, de hel en de dood wijken. En zo verbreekt en verslindt de in mij wonende en levende Christus alle boosheden die mij plagen en kwelen. Deze inwoning maakt mij daarom vrij van de verschrikkingen van de wet en van de zonde, zodat ik van mijzelf loskom en in Christus en Zijn rijk overgezet word, dat is een rijk van genade, van gerechtigheid, van vrede, van vreugde, van leven, van heil en van eeuwige roem. Als ik in dit rijk leef, kan geen kwaad mij nog deren. Intussen is er naar het uiterlijk altijd nog de oude mens, die aan de wet onderworpen is. Maar wat de rechtvaardiging betreft, moeten Christus en ik heel vast verbonden zijn, zodat Hij in mij leeft en ik in Hem (wat is het geweldig zo te mogen spreken!). (...) Zo probeert Paulus ons geheel weg te trekken van onszelf, van de wet en de werken, en ons te planten in Christus Zelf en in Zijn trouw, zo dat wij, als het om de rechtvaardiging gaat, niets anders meer zien dan de genade; en men moet de genade

geheel en al scheiden van de wet en de werken, waarvoor hier eigenlijk toch geen plaats meer is. (...)

Het is een volstrekt ongewone en ongehoorde manier van spreken als men zegt: ik leef - ik leef niet, ik ben gestorven - ik ben niet gestorven; ik ben een zondaar - ik ben geen zondaar; ik heb een wet - ik heb die wet niet. Maar deze manier van spreken is in Christus en door Christus waar. Als u daarom bij de rechtvaardiging onderscheid maakt tussen de persoon van Christus en uw eigen persoon, bent en blijft u in de wet, en leeft u in uzelf; en dat betekent dood zijn voor God en door de wet verdoemd worden, omdat u, zoals de dwaze uitdrukking van de sofisten luidt, het geloof hebt, dat door de liefde gevormd is. Ik moet tot uw waarschuwing zo spreken. Want er is niemand, die zo'n geloof heeft. Wat de sofisten leren over het geloof dat door de liefde gevormd is, is louter spot van de duivel. Maar laat het eens zo zijn, dat er een mens gevonden wordt die zo'n geloof heeft, dan is hij toch met dit geloof in waarheid dood, omdat hij dan alleen aan een historische Christus zou geloven en dat doen de duivel en alle goddelozen ook. Men moet dat geloof goed onderwijzen, waardoor u met Christus zo innig verbonden wordt, dat u met Hem als het ware tot één persoon wordt, die men van Hem niet kan losscheuren, maar die Hem altijd toe behoort en zegt: ik ben Christus; en Christus zegt op Zijn beurt: Ik ben die zondaar, hij behoort Mij toe en Ik behoer hem toe. Want wij zijn door het geloof tot één lichaam verbonden, zoals in Eféze 5:30 staat: 'Want wij zijn leden van het lichaam van Christus, van Zijn vlees en van Zijn gebeente.' Zo, dat dit geloof Christus en mij nauwer verbindt dan man en vrouw met elkaar verbonden zijn. Nee, het geloof is geen holle frase, maar zo geweldig is zijn grootheid, dat het die zeer dwaze dromen van de sofistieke leer in de schaduw stelt, ja geheel en al inhoudloos maakt, als die lieden bazelen over het geloof dat door de liefde zijn waar de moet krijgen, over de verdiensten, over onze waardigheid of over onze goedheid, enz. Ik zou daarover graag nog meer willen zeggen als ik dat kon.

Wij hebben tot dusver laten zien dat dit het eerste argument van Paulus is geweest, dat of Christus een dienaar der zonde moet zijn, of dat de wet niet rechtvaardig maakt. Nadat hij dit argument besproken had, heeft Paulus zichzelf als voorbeeld genomen en zichzelf als persoon ingevoerd en verklaart hij dat hij voor de oude wet door een zekere nieuwe is gestorven. Nu voert Paulus twee tegenstrijdige tegenwerpingen aan. De eerste gaat tegen de sofistieke uitlegging voor de hoogmoedigen en de verleiding van de zwakken. Want als de vergeving van de zonden gepredikt wordt, dan smaden aanstonds de kwaadwilligen deze prediking met de woorden van Romeinen 3:8: 'Laat ons het kwade doen, opdat het goede daaruit kome.' Zodra dat soort mensen hoort dat wij niet door de wet gerechtvaardigd worden, komen zij dadelijk met de verdraaiing: dan laten we de wet maar los! Verder: als dan de genade overvloedig wordt, waar het overtreden alle perken te buiten gaat, laten we dan nog maar meer zondigen, opdat wij gerechtvaardigd worden en de genade toeneme. Dat zijn de kwaadwilligen en de hoogmoedigen, die graag de Heilige Schrifturen en de woorden van de Heilige Geest ontcrachten, zoals zij ten tijde van de apostelen ook Paulus verdraaid hebben tot hun eigen verderf, zoals in 2 Petrus 3:16 staat.

Dan worden ook de zwakken, die niet kwaadwillig en geen woordverdraaiers geweest zijn, maar goede mensen, in moeilijkheden gebracht, als zij horen dat de wet en de goede werken niet tot rechtvaardiging gedaan kunnen worden. Dezen moet men te hulp komen en uitleggen, in hoeverre de werken niet rechtvaardigen, in welk opzicht ze gedaan en in welk opzicht ze niet gedaan moeten worden. Als wij reeds gerechtvaardigd zijn, moeten wij ze doen; niet omgekeerd, zodat wij als onrechtvaardigen door wet en werk rechtvaardig willen worden. De boom draagt de vruchten, de vruchten dragen niet de boom.

Hierboven had Paulus gezegd: 'Ik ben gestorven.' Daar kon een kwaadaardige gemakkelijk op de volgende manier de spot mee drijven: 'Wat zeg je, Paulus? Ben je dood? Hoe kun je dan spreken en schrijven?' En een zwakke in het geloof zou er ook gemakkelijk aanstoot aan kunnen nemen en vragen: 'Wat zeg je? Ik zie je toch leven en werken?' Paulus antwoordde: 'Ik leef wel, maar nu niet meer ik, maar Christus leeft in mij'. Dat is een tweevoudig leven: mijn natuurlijke of lichamelijk bezielde leven en het vreemde leven, dat Christus in mij leeft. Naar mijn lichamelijk bezielde leven ben ik dood, en ik leef reeds een vreemd leven. Ik leef niet als Paulus, Paulus is dood. Dus wie leeft er dan? Christus. De Paulus, die in zichzelf geheel door de wet leeft, is dood; maar in Christus of beter voorzover Christus in mij leeft, leef ik met een vreemd leven in mij, want Christus leeft in mij en bewerkt en verricht alle daden. Dat behoort niet tot het Paulus-leven, maar tot het Christusleven. Drijf er daarom niet de spot mee, gij kwaadwillige criticus, dat ik gezegd heb dat ik gestorven ben; en gij, zwakke christen, neem er geen aanstoot aan, maar onderscheidt het goed, want het gaat over een dubbel leven, over het mijne en over het vreemde leven. Ik leef niet mijn leven, want dan zou de wet over mij heersen en mij gevangen houden. Opdat die mij niet kan tegenhouden, ben ik door een andere wet voor de wet gestorven. En deze dood brengt mij een vreemd leven, namelijk het leven van Christus, dat mij niet is aangeboren, maar door Christus in het geloof geschonken.' De andere tegenwerping. Want nu zou men Paulus weer kunnen tegenwerpen: 'Wat zeg je? Je leeft niet in het vlees of een eigen leven, maar in Christus? Maar toch zie ik je vlees en niet Christus. Wil je ons dan van alles voortoveren, zodat wij je niet in het vlees aanwezig zullen zien, in je oude leven met je vijf zintuigen en met alle gedragingen, die ieder mens in zijn leven vertoont?' Paulus antwoordt:

Gal. 2 vers 20 en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods ...

Dat betekent: ik leef wel in het vlees, maar dit leven, hoe belangrijk het ook zijn mag, houd ik niet voor leven. Het is niet het werkelijke leven, maar slechts een levensmasker, waarachter een ander leeft, namelijk Christus, Die in waarheid mijn leven is, dat u niet ziet, maar alleen hoort, zoals u de wind hoort ruisen, 'maar niet weet, vanwaar hij komt en waar hij heen gaat' (Johannes 3:8). Zo ziet u me spreken, eten, drinken, slapen, enz. en toch ziet u mijn leven niet: want dat leven leef ik wel is waar in het vlees, maar niet uit het vlees of overeenkomstig de wil van het vlees, nee: ik leef in het geloof, uit het geloof en overeenkomstig het geloof. Paulus loochent dus niet, dat hij in het vlees leeft, daar hij immers alles doet wat een natuurlijk mens ook doet; hij gebruikt immers ook de dingen die tot het aardse leven behoren, voedsel, kleding, enz.; dat wil dan toch zeggen

in het vlees leven. Maar hij zegt, dat dát zijn leven niet is en dat hij bij deze dingen niet leeft; dat hij weliswaar deze vleselijke dingen gebruikt, maar dat hij er niet voor leeft zoals de wereld die uit het vlees en overeenkomstig het vlees leeft; die weet immers ook van niets en hoopt buiten dit vleselijke leven niet op een ander leven. Hoe prachtig dit leven, dat ik in het vlees leef, dus ook zij, zegt Paulus, ik leef in het geloof in de Zoon van God, dat wil zeggen het woord, dat ik met mijn mond spreek, is niet het woord van het vlees, maar van de Heilige Geest en van Christus. Deze blik uit mijn ogen, komt niet uit het vlees, dat wil zeggen: niet mijn vlees regeert die, maar de Heilige Geest. En zo gebeurt het horen niet bij volmacht van het vlees, ofschoon het zich ook in het vleselijke lichaam afspeelt, maar het gebeurt in en uit de Heilige Geest. De christen zegt alleen reine, nuchtere, heilige en goddelijke dingen, die bij Christus behoren, tot eer van God en tot heil van de naaste. Dat komt echter niet uit het vlees voort en het komt niet tot stand overeenkomstig onze vleselijke natuur, en toch zijn deze dingen in het vlees. Want ik kan alleen onderwijzen, prediken, schrijven, bidden en dankzeggen met de instrumenten die het vlees mij in de hand geeft, en die dus nodig zijn om deze edele werken te verrichten; en toch komen ze niet uit het vlees voort, maar ze worden geschonken en uit de hemel door God geopenbaard. Zo zie ik met mijn ogen een vrouw aan, maar ik doe het met een kuise blik, niet om te begeren. Deze blik is niet uit het vlees, ofschoon in het lichaam; de ogen zijn het vleselijke instrument van deze blik, maar de kuisheid van de blik is van de hemel. (...)

Voor zijn bekering sprak Paulus met dezelfde stem en tong, maar zijn stem en tong waren toen vol smaad. Daardoor kon hij niets anders spreken dan lastering en gruwel tegen God. Nadat hij bekeerd was, was hij naar het uiterlijk dezelfde mens, hij had dezelfde tong en taal als eerst en was uiterlijk niets veranderd, maar zijn tong en taal lieten nu geen laste ringen meer horen, maar geestelijke woorden. Dat wil dus zeggen: Paulus kon nu dankzeggen, God loven en dat was hem mogelijk geworden door het geloof en door de Heilige Geest. Zo gaat dat, als ik wel in het vlees leef, maar niet uit het vlees en overeenkomstig mijn vleselijke natuur, maar in het geloof in de Zoon van God. (...)

Dat leven is door het geloof in het hart, waar Christus, nadat het vlees tot zwijgen is gebracht, met Zijn Heilige Geest regeert, Die nu in de mensen ziet, hoort, spreekt, handelt, lijdt en eenvoudig alles doet, ook als het vlees daartegen strijdt. Kortom, dit leven behoort niet meer aan het vlees toe, al wordt het ook in het vlees geleefd; het behoort aan Christus toe, de Zoon van God. Hem bezit de christen in het geloof.

Gal. 2 vers 20 ... Die mij liefgehad heeft en Zichzelven voor mij overgegeven heeft.

(...) Over deze woorden moeten we goed nadenken. Niet ik heb de Zoon van God liefgehad en mij voor Hem gegeven, zoals de sofisten beweren dat zij de Zoon van God liefhebben en zich voor Hem overgeven. Zij leren immers dat de mens vanuit zijn eigen natuurlijke krachten God en Christus boven alles kan liefhebben, een verdienste, die naar Gods welbehagen waard is, beloond te worden. Zij stellen hun eigen liefde voor God en Christus voorop, omdat zij handelen naar krachten, die zij in zichzelf vinden,

voorts nog monnik worden, in kuisheid, armoede en gehoorzaamheid leven en zich zo, dromen zij, aan Christus toewijden. (...)

Maar dat is niet leven in het geloof in de Zoon van God, maar in eigen gerechtigheden en werken. De juiste wijze van rechtvaardiging, is echter niet dat u begint te doen, wat vanuit uzelf mogelijk is (zo spreken zij namelijk). Zij zeggen dat als de mens doet wat naar zijn innerlijk mogelijk is, dat God hem dan onvermijdelijk de genade schenkt. Deze bewering is het belangrijkste en eigenlijke geloofsartikel van de sofisten. Zij geven dan de volgende goedaardige verklaring van hun stelling: zo handelen als van ons uit mogelijk is, wil zeggen, dat het genoeg is, dat een mens datgene doet wat naar het oordeel van een goed man goedkeuring verdient; maar men moet niet de maatstaf van de volmaaktheid aanleggen, daar het niet mogelijk is, ooit het volmaakte te presteren; het is genoeg, dat men aan de middelmaat toekomt; het is dus genoeg, dat iemand zoveel doet, vast, enz., dat naar het oordeel van een goed man gezegd kan worden, dat hij goed is. Dan zal de genade zeker volgen, en wel niet echt naar het welbehagen Gods, maar overeenkomstig de onfeilbaarheid Gods, die zo goed en rechtvaardig is, dat Hij Zijn genade voor het goede, enz. niet kan weigeren. Vanuit deze gedachtengang is de versregel ontstaan: God eist niet van een man, dat hij meer doet dan hij kan! Deze stelling is goed op het gebied van het politieke, het economische en het natuurlijke leven, zoals ik op een verstandige manier een gezin regeer, een huis bouw, een ambt bekleed. Als ik dan doe wat ik kan en naar wat aan krachten in mij is, dan ben ik verontschuldigd. Want het rijk van deze wereld heeft zijn grenzen, en daarbij passen deze woorden heel goed: doen wat in ons is, of: doen zoveel ik kan. Maar de sofisten betrekken dit woord op het geestelijke rijk, waarin de mens niets anders kan dan zondigen. Want de mens is 'verkocht onder de zonde' Romeinen 7:14. (...)

Zo hebben zij ook geleerd, dat de natuur weliswaar verdorven is, maar dat de natuurlijke krachten ongeschonden zijn, en dat laten zij ook voor de demonen gelden. Als de natuurlijke krachten ongeschonden zijn, dan is ook het verstand zuiver en is de wil goed en ongeschonden en zo is vervolgens alles volmaakt. Dat moet men weten, opdat de leer van het geloof zuiver bewaard kan worden. Als de sofisten zeggen dat de natuurlijke krachten ongeschonden zijn, dan geef ik dat toe; als zij echter vervolgen: dus kan de mens de wet volbrengen, God liefhebben, enz., dan weiger ik daarin mee te gaan en maak onderscheid tussen de natuurlijke krachten en de geestelijke krachten en zeg: de geestelijke krachten zijn niet ongeschonden, maar bedorven, ja door de zonde in de mens en in de duivel volledig teloorgegaan, zodat er niets is dan een verdorven verstand en een wil, die Gode vijandig is en zich tegenover Hem stelt, die aan niets anders denkt, dan aan wat tegen God is. Ja, de natuurlijke krachten zijn ongeschonden, maar het is de vraag: welke? Zodat de mens, die in goddeloosheid gevallen is en de duivel dient, toch een wil heeft, verstand heeft, tot oordelen in staat is, dat hij macht heeft huizen te bouwen, ambten te bekleden, schepen te besturen en die andere werken te verrichten, waartoe de mens bestemd is ('Onderwerp de aarde en heb heerschappij over haar' Genesis 1). Dit alles is van de mens niet afgenomen; het vermogen om kinderen te verwekken, en om op politiek en economisch gebied de heerschappij te voeren, is niet opgeheven, maar door het Woord van God veeleer bevestigd. Maar de sofisten hebben

dat vergeestelijkt. (...) Als het om de dingen van God gaat, zijn het verstand en de wil van de mens volkomen verduisterd en verkeerd gericht, vol dwalingen en boosheid; hoe zou hij dan goed kunnen doen, God liefhebben, enz. Daarom zegt Paulus: niet wij zijn begonnen, maar Christus. 'Hij heeft mij liefgehad en Zichzelf voor mij overgegeven.' Alsof Paulus wilde zeggen: Hij heeft in mij geen goede wil en recht verstand gevonden, maar heeft zich over mij ontfermd, toen Hij mij als een goddeloze en dwalende zag, die zich van God afgewend had en steeds verder van Hem week, tegen God streed, door de duivel gevangen, geregeerd en voortgedreven. En zo heeft Hij mij liefgehad met een liefde, die mijn verstand, mijn willen en mijn denken, voor was, Hij heeft mij zo liefgehad, dat Hij Zich voor mij heeft overgegeven, om mij zo van de wet, zonde, duivel en dood te bevrijden.

Maar met deze woorden 'Zoon van God', 'heeft mij liefgehad', 'heeft Zichzelf voor mij overgegeven', dondert en bliksemt het uit de hemel tegen de gerechtigheid uit de wet en de leer van de werken. Zo'n groot kwaad, zo'n grote dwaling, duisternis en onwetendheid was er in mijn willen en denken, dat er zo'n onnoemelijke prijs nodig was om mij te bevrijden. Wat willen wij dan roemen over spreuken van wijsheid en verstand, over onze ongeschonden natuurlijke krachten, over onze zo zorgvuldig mogelijk uitgesproken gebeden, over het vermogen dat in ons is? Wat wil ik de toornende God aanbieden, Die toch, zoals Mozes zegt, 'een verterend Vuur is' (Deuteronomium 4:24) en deze van mij stoppelen verbrandt, ja zelfs mijn verschrikkelijke zonden? En ik wil met Hem twisten, Dat Hij mij voor het mijne genade en eeuwig leven geven zal? En nu hoor ik hier, dat er zoveel kwaad in mijn natuur is, dat de hele wereld en alle schepselen niet toereikend zijn om God te verzoenen, maar, dat de Zoon van God Zelf voor ons moest worden overgegeven. (...) Een onverdragelijke en afschuwelijke smaad is het, het een of andere werk te verzinnen, waardoor ge u zou aanmatigen, God te verzoenen, waar u toch ziet dat Hij slechts verzoend kan worden door de onmetelijke en oneindige koopprijs, door de dood en het bloed van Zijn Zoon, waarvan één druppel meer waard is dan de hele schepping.

... voor mij ...

Wie is deze 'mij'? Ik, verloren en verdoemd zondaar, ben zo geliefd door Gods Zoon, dat Hij Zich voor mij heeft overgegeven. Als ik dus door werken of verdiensten, die God op grond van billijkheid of waardigheid aanneemt, de Zoon van God zou kunnen liefhebben en tot Hem komen, waarom zou het dan nodig geweest zijn, dat Hij voor mij overgegeven werd? Dan wordt duidelijk hoe ongevoelig de pausgezinden de Heilige Schrift en de leer van het geloof behandeld hebben, ja, hoe zij die volkomen veronachtzaamd hebben. Als zij alleen maar deze woorden gezien zouden hebben, dat de Zoon van God voor mij overgegeven moest worden, dan had onmogelijk welke van de orden of afplitsingen dan ook kunnen ontstaan, omdat het geloof dadelijk geantwoord zou hebben: waarom verkiest u deze bijzondere manier van leven, deze orde, dit werk? Is het soms, om daardoor met God verzoend te worden en rechtvaardig gemaakt te worden? Of hebt u niet gehoord van die misdaad, dat de Zoon van God is overgegeven en voor mij Zijn bloed vergoten heeft. Zo zou het geloof in Christus alle sekten hebben kunnen weren. Daarom zeg ik dikwijls dat er geen andere macht of ander middel is om

de sekten te weerstaan, dan dit ene leerstuk van de gerechtigheid van Christus. Als dat verloren is, dan is het onmogelijk, om wat voor dwalingen of sekten ook te weerstaan. Dat zien wij tegenwoordig aan de dweepers, de wederdopers en sacramentariërs, die van dit leerstuk zijn afgefallen en niet ophouden te vallen, te dwalen, en anderen tot in het oneindige te verleiden; en zonder twijfel zullen zij talloze sekten doen ontstaan en nieuwe werken verzinnen. Maar wat is dat alles, al gaat het ook nog zo verblindend mooi en heilig eraan toe, tegenover de dood en het bloed van de Zoon van God, die Zichzelf voor mij heeft overgegeven? Wie is die Zoon van God namelijk? Wat zijn hemel en aarde in vergelijking met Hem? Eerder zullen toch alle dweepers en pausgezinden met hun gerechtigheden, werken en verdiensten tot de hel toe neergestoten worden, ook al zou de hele wereld hun toegedaan zijn, dan dat de waarheid van het Evangelie verdonkerd zou worden en de roem van Christus zou ondergaan. (...)

Deze woorden: 'Die mij liefgehad heeft, enz.', zijn vol kracht om het geloof te versterken. En wie dit kleine voornaamwoord ('mij') in dat geloof zou kunnen zeggen en zich zou kunnen toe-eigenen, zoals Paulus het doet, die zou ook in de toekomst samen met Paulus de beste redetwister zijn tegen de wet. (...)

Geen wettisch mens zegt: 'Christus heeft mij liefgehad ...'

Deze woorden, die de zuiverste prediking van de genade en van de christelijke gerechtigheid zijn, stelt Paulus tegenover de gerechtigheid door de wet, alsof hij wil zeggen: de wet mag dan een Goddelijke onderwijzing zijn, mag dan haar roem hebben, maar de wet heeft mij niet liefgehad en zich niet voor mij overgegeven; de wet klaagt mij aan en verschrikt mij. (...).

Met deze woorden, dat Christus mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven, beschrijft Paulus op zijn schoonst het priesterschap en de ambten van Christus. Ze bestaan daarin, dat Hij God verzoent, het voor de zondaren opneemt en voor hen bidt, Zichzelf voor hun zonden ten offer brengt, hen verlost, enz. Als u een juiste beschrijving van Christus wilt geven, dan moet u niet doen als de pausgezinden en de dweepers, die van Hem een nieuwe wetgever maken, die de oude wet heeft weggedaan en een nieuwe wet gegeven heeft. Voor hen is Christus een beul en tiran. U moet Christus zo beschrijven als Paulus hier doet, dat Hij de Zoon van God is, Die niet op grond van onze verdienste of op grond van de een of andere gerechtigheid van onze kant, maar uit louter barmhartigheid en liefde Zich heeft overgegeven en Zich aan God als offer heeft aangeboden - voor ons ellendige zondaren, om ons in eeuwigheid te heiligen. Daarom is Christus geen Mozes, geen eiser of wetgever, maar een Schenker van genade, een Heiland en Ontfermer, kortom: Hij is loutere en oneindige barmhartigheid, Die zich aan ons laat schenken en Zichzelf schenkt. En zo zult u van Christus een juist beeld geven; als ge u een ander beeld laat voorschilderen, dan zult u in het uur der verzoeking daarop spoedig stuklopen. Waar het voor de christenen de hoogste kunst is, Christus zo te omschrijven, zo is het ook de allermoeilijkste. Zelfs voor mij, die dit alles toch zorgvuldig bestudeerd heb en daarin geoefend ben, is het zeer moeilijk - hoewel wij toch in het heldere licht van het Evangelie leven - Christus op deze wijze, zoals Paulus het hier doet, te omschrijven (= definiëren). Zo zeer is deze verderfelijke mening over

Christus als de wetgever ook voor mij vlees en bloed geworden. Jullie jongeren zijn wat dit betreft in een veel gelukkiger positie dan wij ouderen. Jullie heeft men namelijk die schadelijke meningen niet bijgebracht, die men mij van jongs af heeft bijgebracht. Ik werd dan ook bleek van schrik als ik de naam van Christus maar hoorde, want ik was ervan overtuigd dat Hij de rechter was. Daarom heb ik een dubbel werk te doen. Ten eerste moet ik die oude verstokte mening over Christus als de wetgever en rechter afleren, ik moet haar vervloeken en verwensen, omdat zij telkens terugkomt en mij weer meesleurt. Ten tweede moet ik de nieuwe mening, dat is het nieuwe vertrouwen in Christus, dat Hij rechtvaardigt en redt, stevig vasthouden. Jullie kunnen met veel minder moeite Christus zuiver kennen, als je maar wilt. Als daarom een of andere treurigheid of droefenis het hart terneer drukt, dan is dat niet Christus aan te rekenen, ook al komen die treurigheid en droefenis onder de naam van Christus, maar aan de duivel. Die is namelijk gewoon onder de naam van Christus te komen, hij vermomt zich namelijk als een engel des lichts.

Laten wij dus Christus van de wetgever leren onderscheiden, niet alleen in theorie, maar in werk en leven, zodat als de duivel onder het mom van Christus komt en ons onder Zijn naam wil kwellen, wij ver staan, dat dát niet Christus maar waarlijk de duivel is. Christus is vreugde en zoetheid voor het vreesachtige en gekwelde hart, zoals Paulus hier betuigt, als hij Christus met de liefelijkste titel siert: 'Die mij liefheeft en Zichzelf voor mij overgeeft.' Christus heeft allen lief, die in de angst, in de zonde en in de dood zijn. (...)

Benadruk dus bij het lezen deze woorden 'mij' en 'voor mij', en gewen u eraan dat u dit 'mij' met een vast geloof kunt aangrijpen en op uzelf toepassen. (...) Als ik, om de overtreding van Adam, mij een zondaar weet te zijn en dat ook belijd, waarom zou ik mij dan niet een rechtvaardige noemen om de gerechtigheid van Christus, vooral als ik hoor dat Hij 'mij heeft liefgehad en zichzelf voor mij heeft overgegeven'? (...)

Maarten Luther